

Mission och evangelisation - "ÄdesfrÅgor" fÄr kyrkan?

2008-01-26

Senast uppdaterad 2008-01-26

Från och med i år försvinner välkända kyrkliga begrepp som Svenska kyrkans Mission och Lutherhjälpen, och i stället kommer ett nytt namn att tas fram för den gemensamma verksamhet som Svenska kyrkan bedriver internationellt. Det är inte bara kyrkans administration som har förändrats, utan också själva sättet att tänka mission, skriver Dagen.

Under tiden jag studerade vid Tyndale Theological Seminary i Holland kom frågan om vad mission och evangelisation egentligen betyder ofta upp. Professor Arthur P Johnston (en av mina lärare) satt med i den rådgivande grupp som stöttade förandet av Lausannedeklarationen.

De tydliga "faror" som skymtade, bland annat i samtalet med Kyrkornas världsråd, hade att göra med hur man såg på begreppen evangelisation och mission samt religionsdialog. En ganska vanlig företeelse i västvärlden är att (1) kyrkor som helt överlämnar mission och evangelisation i andra länder till de inhemska kyrkorna och slutar med kulturöverskridande missionellt arbete mister något av sin egen profil när det gäller evangelisation och mission. En (2) annan fråga har att göra med hur betydelsen av religionsdialog ser ut. Där religionsdialogen tar en synkretistisk form där alla religioner deltar på lika villkor avseende sitt innehåll formas gärna automatiskt en överdriven försiktighet när det gäller kyrkans eget budskap.

Om man ser på kyrkan, inte bara som institution, utan även som formad utifrån vad som är dess kärna, uppstår några viktiga frågeställningar som behöver bearbetas i relation till begreppen evangelisation och mission:

1. Vad betyder egentligen mission och evangelisation? Är mission bara lokalt förankrad i sin egentliga betydelse eller är det en tolkning utifrån en befintlig kontext? Är "evangelisation" ett begrepp som behöver omtolkas? Sett i Nya Testamentets och den kyrkliga traditionens sammanhang fanns ju ett tydligt kulturöverskridande moment i vad mission och evangelisation stod för. "Enligt Pelle Söderbäck predikas evangeliet bäst på det lokala språket. I den bibliska berättelsen om pingstdagen då Anden kom heter det ju att var och en fick höra evangeliet på sitt eget språk."

Den stora frågan är hur det ska tolkas i relation till mission och evangelisation. I kontexten där den Heliga Anden betonas så finns det också en utsändning som har att göra med Jerusalem, Judéen, Samaria och sedan intill jordens ändar. Så har mission och evangelisation även uppfattats av kyrkor i alla tider. Och Anden fungerade som en hjälp där kyrkan arbetade tvärs över kulturgränser.

2. Hur hanterar kyrkan sitt budskap? Vad är egentligen kyrkans budskap? Oavsett tid och kulturella omgivningsfaktorer är kyrkan en del av "budskapet om frälsning". Vi tar några exempel från Svenska kyrkan.

I Svenska kyrkans kyrkoordning kan man läsa; "Kyrkans centrum och livskälla är Jesus Kristus och evangeliet om honom. Evangeliet leder människan till gemenskap med Gud, som är hennes ursprung och mål."

Sedan är det tydligt att i Svenska kyrkans kyrkoordning finns en stark kontakt med de lutherska bekännelseskrifterna och den apostoliska bekännelsen; "Svenska kyrkans tro, bekännelse och lära är grundad i Guds heliga ord, såsom det är givet i Gamla och Nya testamentets profetiska och apostoliska skrifter, är sammanfattad i den apostoliska, den nicenska och den athanasianska trosbekännelsen samt i den oförändrade augsburgska bekännelsen av år 1530, är bejakad och erkänd i Uppsala mötes beslut år 1593, är förklarad och kommenterad i Konkordieboken samt i andra av Svenska kyrkan bejakade dokument. "

Till och med när det gäller ledamöter i Överklagandenämnden finn sen tydlig syftning till kyrkans lära:

"Jag NN lovar och försäkrar på heder och samvete att jag i trohet mot kyrkans lära och ordning efter bästa förstånd skall fullgöra det uppdrag som ledamot av Överklagandenämnden vilket har anförtrotts mig och inte yppa något som förekommit vid nämndens överläggningar."

Nu till min poäng: Vad är egentligen kyrkans budskap i relation till evangeliets innebörd? Kan man totalt förändra betydelsen i orden mission, evangelisation och dialog hur som helst samtidigt som man är trogen vad kyrkan egentligen är?

Nu får vi hoppas att Pelle Söderbäck är rätt citerad i Dagenartikeln men oavsett det så är jag övertygad om att glidningen från att vara en förkunnande kyrka till att vara en relationell kyrka i ständig dialog där budskapet tonas ner kan visa sig vara den absolut farligaste rörelse Svenska kyrkan någonsin befunnit sig i. Samtidigt är det ett flagrant avsteg från kyrkoordningen och kyrkans lära - om denna rörelse praktiseras konsekvent.

3. Vad gör kyrkan med dem som vill bli missionerade? Det förekommer kulturer, subkulturer och geografiska områden som sänder ut rop på hjälp. Hur kan en sådan hjälp forma sig om kyrkans uppdrag avseende mission bara är lokalt?

4. Vad gör kyrkan med de geografiska områden där evangeliet ännu inte förkunnats? Sett ur ett historiskt perspektiv har kyrkan förklarat vad tron på Kristus betyder. När vi bryter ner det budskapet till sin kärna är det inte i form av kulturimperialism utan en sändning i likhet med att Gud sände sin son Jesus Kristus till världen.

Avslutning: Vad Svenska kyrkan brottas med i dessa definitionsfrågor är inte betydelslöst. För Svenska kyrkan kan det om det vill sig illa innebära ytterligare uppdelning mellan tolkningsföreträdare där många fortfarande vill dela den klassiskt nytestamentliga synen på mission, evangelisation och religionsdialog och andra nytolkar ifrån kontexter som är främmande till kyrkans värderingsgrund.

För även andra samfund är det ett observandum som ropar på uppmärksamhet: Det behövs en ordentlig genomgång hur man ser på och tolkar begrepp som evangelisation, mission och religionsdialog.

RA